

“የተጻፈ ለተግሳጽና ለትምህርት ተጻፈ”

ቀሲስ አስተርአየ ጽጌ ሰኔ ቀን 2 20015ዓ.ም.

nigatuasteraye@gmail.com

“ትእይርቶሙ ለእለ ይትዔየሩክ ወድቀ ላእሌየ። ወኩሉ ዘተጽሕፈ ለተግሳጸ ዚአነ ተጽሕፈ ከመ በትእግስትነ ወበተወከሎ መጻሕፍት ንርከብ ተስፋነ” (ሮሜ 15፡ 3) ።

ይህችን ጦማር “የተጻፈ ለተግሳጽና ለትምህርት ተጻፈ” በምትለው ሐረግ ላይ እንድመሰረትታ ያደረገኝ ተጽፎ ከቆየው መጽሐፍ በመፍለቁ ነው። የፈለቀችበት መጽሐፍ ጨካኞች በዜጎቻቸው ላይ መከራ በሚያበዙበት ወቅት መንፈሳቸውን በጽናት በተስፋና በስነ ምግባር እንዲያጠነክሩ የሚያሳስብ ነው። “የተጻፈ ለተግሳጽና ለትምህርት ተጻፈ” የምትለው ጥቅስ ለዚህች ጦማር ምክንያት የሆነችውን ጥንታዊት ክርታስ አጉልታ ስለምታሳይ ከቅዱስ ጳውሎስ መልእክት ወስድኳት።

ይህችን ጥንታዊት ክርታስ ያቀበሉኝ ዶ ክተር ጌታቸው ኃይሌ ናቸው። “የታረዱት ነፍሳት ጩኸት” በሚል ርዕስ ከተባበሩት መንፈሳውያን ህብረት መግለጫ በሚመለከቱበት ወቅት እንዳጋጣሚ ከዚህ በታች የሰፈረችውን ክርታስ የያዘውን መጽሐፍ ይመለከቱ ስለነበር፤ ከተባበሩት መንፈሳውያን ህብረት መግለጫ ጋራ መመሳሰሏ ገርሟቸው ይህችን ክርታስ እንድመለከታት ከመጽሐፉ ቆንጥረው አቀበሉኝ።

ክርታሷን ሳነባት፤ በንጉሥ ዘርዓ ያዕቆብ ዘመን የነበረውን ዘመን፤ አሁን ካለንበት ዘመን፤ መሪዎችን ከመሪዎች፤ አመራርን ካመራር፤ ጭፍራን ከጭፍራ፤ ካህናትን ከካህናት፤ ከስተቶችን ከከስተቶች ጋራ እያነጻጸረች የምታንጸባርቅ በመሆኗ እጅግ ተገረምኩ። ኢትዮጵያ እኔን ብቻ አልወለደችኝ፤ መገረሙ ለምን በኔ ብቻ ይወሰን፤ በዚህ ዘመን ያለ ሁሉ ኢትዮጵያዊ ይመለከተታትና እንደኔ ይግረመው ብየ አሰብኩ። ክርታሷ በጥንታዊትነቷ የኢትዮጵያውን ንብረት በመሆኗ ፈቃድ መጠየቅ አስፈላጊ ባይሆንም፤ ከየትና እንዴት ከኔ እንደደረሰች አለመግለጽ የሚያስነቅፍ ነጠቃ ነው። በቅኔ ትምህርት ቤት የሚያስመሰግነው ነጠቃ፤ ባለ ቅኔው ካንደበቱ ሳያወጣው፤ በሚሰጠው ፍንጭ ምሥጢሩን በመቅደም መንጠቅ እንጅ፤ ካንደበቱ ካፈለቀው በኋላ የራስ አስመስሎ መናገር በጥብቅ ክልክል ነው። እንኳን ቅኔ ተራ ነገርም ቢሆን አፍላቂውን ሳይናገሩ ከራስ የፈለቀ አድርጎ ማቅረብ የሰው ሀሳብ ዘራፊ፤ የሀሳብ ሌባ፤ መሳጢ፤ ጥራዝ ነጣቂ (plagiarizer) ተብሎ ከሰውነት በታች ያወርዳል። በቅኔ ትምህርት ቤታችን ስርአት አሥር ሸክም እንጨት ከቆላ ማመላለስን ያስከትላል።

ከግለሰብ ጭንቅላት የፈልቀውን ሀሳብ ከራስ ጭንቅላት እንደፈለቀ አድርጎ ማቅረብ ይህን የመሰለ ቅጣት የሚያስከትል ከሆነ፤ የሁሉም ቅርስ በሆነው ጥንታዊ መጽሐፍ ውስጥ የተደበቀውን ይህችን የመሰለች የምሥጢር ሙዳይ የሆነች ብሄራዊት ቅርስ፤ ከየት፤ እንዴትና ከማን እንደተገኘች አለመግለጽ ከላይ ከጠቀስኩት ውርደትና ቅጣት በላይ ከባድ ቅጣት ያስከትላልና፤ ተርጉሜና የራሴን ሀሳብ አከየባት ለባለቤቱ ለኢትዮጵያ ህዝብ ባቀርባት ምን ይመስለዋል ብየ ዶ ጌታቸውን ጠየኩቸው። ከዚህ በታች የሰጡኝን የፈቃድ ሀሳብ እንደ መግቢያ በመጠቀም ግእዚን ተርጉሜ በራሴ ሐተታና ነጽብራቅ በመደምደም አቀረብኳት።

ውድ ቀሲስ አስተርአየ፤

“... በሊቢያ ለተሰውት ኢትዮጵያውያን በዋሽንግተን ሞኑመንት ላይ May 10, 2015 የተደረገውን መታሰቢያ ከአዘጋጁት ማህበራት ሀብረት የወጣ መግለጫ” ደረሰኝ። የገረመኝ እርስዎ የላኩልኝ ይኸንን አያይዜ የላኩልዎትን ስቀዳ መሆኑ ነው። የላኩልዎትን ቅጂ አይተው ገዢዎችን የሚቃወሙ ጽሑፎችን ብቻ የሰበሰቡኩ እንዳይመስልዎት”

ሰላመ እግዚአብሔር ከሁላችንም ጋር ይሁን።

ጌታቸው ኃይሌ

ዶ ክተር ጌታቸው የላኩልኝ ጥንታዊት የግእዝ ክርታስ የተደበተውን ጭንቅላቴን እንደ ከብሪት ጫረኸው። ንባቧን ተርጉሜ ጭንቅላቴን ጭራ ባፈለቀቻቸው ሐተታና ነቀብራቅ አጅቤ ለንብረቷ ባለቤቶች ኢትዮጵያውያን ዜጎች እነሆ አቀረብኩላችሁ።

1ኛ:-የላኩልኝ የግእዝ ክርታስ

2ኛ:-የግእዝ ትርጉም

3ኛ:-ሐተታ

4ኛ:-ነጽብራቅ

1ኛ:-ዶ ክተር ጌታቸው የላኩልኝ ግእዝ

ወእምድኅረዝ በፈቃድ እግዚአብሔር ለአኩት ኅብ [አቡነ ተክለ ሐዋርያት]ዣን ከለላ ብእሲተ ንጉሥነ ዘርአ ያዕቆብ እሙ ለበእደ ማርያም፤ ወትቤሎ ናዝዘኒ ኅጢአትየ በእንተ ክርስቶስ። ወአሜሃ ሓረ ኅብ ዴዴ ንጉሥ ወናዘዛ ላቲ በከመ ሕግ። ወእምድኅረ ናዝዘ ኅብሎ ንግሥት ለአቡነ ተክለ ሐዋርያት ባእ ኅብ ወልድየ ወባርኮ። ወበእደ ማርያም ለአከ ኅቤሁ ወይቤሎ ባርከኒአ ወናዝዘኒ በእንተ ፍቅረ ክርስቶስ ወበእንተ ፍቅረ ማርያም ወእምዝ ቦአ ኅብ ገላውድዮስ [የበእደ ማርያም ሌላው ስም መሆን አለበት] ወቤተ እንዘ ይምዕዶ ወይናዝዘ በነገረ መጻሕፍት ቅዱሳት።

ወእምህየ አብእዎ ኅብ ቤተ ንጉሥ። ወተስእሎ ንጉሥነ ዘርአ ያዕቆብ ኩሎ ግብሮ ወአፍቀሮ ወአንበሮ ኅብ ዴዴሁ ኅብ ታቦተ ማርያም ድንግል። ወነበረ በህየ ፫ተ አውራጃ። ወበዕለተ በዐለ መስቀል ርእየ አቡነ ተክለ ሐዋርያት በዴዴ ንጉሥ እንዘ ይትዋነዩ ሐራ በአፍራስ እንዘ ይደራበዩ በአእባብ ወበእዕፅምት ወበዘንግ እንዘ ይመውቱ ብዝዙኃን ነፍሳት። ወአንከረ ወይቤ ግዕዝ አረሚኑ ዝንቱ። ወሐዘነ ጥቀ ወይቤ ለምንት እነብር በከ ወኢይጌሥጽ ወኢይሜህር ሕገ። ወእመሂ አበዩኒ ይቅትሉኒ። ወነገሮሙ ለብዙኃን ካህናት ወመነኮሳት

ወይቤሎሙ ለምንት ኢንጌሥጽ ንጉሠ በዘኢኮነ ሕገ። ወይቤልምን ንሕነሰ ንፈርህ፤ አንተ በል። ወበዕለተ በዐለ መስቀል ርእየ አቡነ ተክለ ሐዋርያት በዴዴ ንጉሥ እንዘ ይትዋነዩ ሐራ በአፍራስ እንዘ ይደራበዩ በአእባብ ወበአዕፅምት ወበዘንግ እንዘ ይመውቱ ብዝዙኃን ነፍሳት። ወአንከረ ወይቤ ግዕዝ አረሚኑ ዝንቱ። ወሐዘነ ጥቀ ወይቤ ለምንት እነበር በከ ወኢይጌሥጽ ወኢይሜህር ሕገ። ወእመሂ አበዩኒ ይቅትሉኒ።

ወእምዝ ነበረ እንዘ የሐዝን ሠሉሰ ዕለተ። ወአመ ፳፬ሊመስከረም ለአከ ኅበ ንጉሥ ወይቤ ተመጠወኒአ። ብየ ነገር (=ጉዳይ) ኅቤከ። ወይቤሎ ንጉሥ ኢይትከሀለኒ ዮም፤ ወለአከ ኅቤሁ ፩ደ እምሊቀ ደብተራ ዘስሙ ገብረ ኢየሱስ ይንግሮ ሎቱ ነገር። ወነገር አቡነ (ለውእቱ ደብተራ) ኩሎ ዘይኔሊ ወ(በእንተ) ሞተ ሰብእኒ በከንቱ ወበእንተ ማእሰርት ወዝብጠተ ኩነኔ ዘኢይከውን ዘይትገበር። ወለአከ አቡነ ብዙኅ ነገረ። ወተቃጸቦ ውእቱ ደብተራ ለአቡነ በልሳኑ (= ምላሱን አወጣበት)። ወይቤሎ አቡነ ነቢየ አምላክ አንተሂ ኢታመስጥ እምውእቱ መቅሠፍት። ወከማሁ ሞተ ድኅረ በእኩይ ኩነኔ ጽዑር። ወአሜሃ ቦአ (ውእቱ ደብተራ) በመዐት ኅበ ንጉሥ ወአስተዋደዮ ለአቡነ ወይቤ ይጸደቅ (= ይመጸድቃል) ዝመነኮስ ወይዛለፈከ። ወይፀርፍ ብዙኅ ላዕሌከ። ወበእንተዝ ተምዐ ንጉሥ ጥቀ፤ ወአዘዘ ያምጽእዎ ፍጡነ። ወሶቤሃ አብእዎ በጉጉዐ፤ ወይቤሎ ንጉሥ አማንኑ ዘለፍከኒ። መነ ርኢከ እንዘ አቀትል ዘእንበለ ፍትሕ። ወመነ አእመርከ እንዘ አኳንን ወእዘብጥ እንበለ ሕግ፤ ወለምንት ከመዝ ትዘልፈኒ እንዘ መሲሕ አነ። ይቤ አቡነ እንዘ እቀውም ቅድመ ንጉሥ ወረደ ላዕሌየ ኅይል እምእርያሙ ለአምላኪየ፤ ወሰማዕኩ ቃለ ዘይብለኒ ጽናዕ ፍቁርየ። ወእምዝ ተዋሥኦ አቡነ ምስለ ንጉሥ ብዙኅ ነገረ በእንተ አንስት (“ማእሰርት” ሳይሆን አይቀርም) ወበእንተ ኩነኔ ወዝብጠተ ብዙኅ ወበእንተ ኩሎ ዘኢይከውን ገቢረ። ወበእንተ ድፍረተ ተዋሥኦቱ ተምዐ ንጉሥ ዘርአ ያዕቆብ ወአዘዘ ይዝብጥዎ አፋሁ ወአእናፊሁ። ወዘበጥዎ ብዙኅ። ወውሕዘ ደም እምእንፋ ወአፋሁ። ወአቡነሂ ተዋሥኦ ወኢፈርህ ምንተኒ ዝብጠተ። ወነዝህ ደሞ ውስተ ምድር በቅድመ ንጉሥ፤ ወአጥመቀ በደሙ ሥልሰ ሥዕለ ማርያም ድንግል ምስለ ፍቁር ወልዳ ዘኮነ ይፀውራ በእንግድዐሁ። ወንጉሥኒ ወሰከ መዐተ ሶበ ርእየ ዘንተ። ወዳግመ ዘበጥዎ ብዙኅ። ወአዘዘ ይዕቀብዎ ሐራ ጽኑዓን፤ ወነበረ አቡነ በሕማም። ወካዕበ በኅዳጥ ዘመን ጸውዖ ንጉሥ። ወአሜሃኒ ጸንዐ አቡነ ወተዋሥኦ ለንጉሥ። ወዘበጥዎ ዳግመ በአብትር። ወአዘዘ ንጉሥ ያንብርዎ ውስተ ምንድቅ ምስለ ሐራ።

2ኛ:-የግእዙ ትርጉም

የንጉሣችን ዘርአ ያዕቆብ ባለቤት፤ የብእደ ማርያም እናት ዣን ከለላ ይባሉ የነበሩት ንግሥት ከዕለታት አንድ ቀን፤ ኃጢአታቸውን ተናዘው ንስህ ለመግባት ፈለጉና፤ በዘመናቸው የነበሩትን መንፈሳዊ አባት አባ ተክለ ሐዋርያትን ወደ ቤተ መንግሥት አስጠሯቸው። መንፈሳዊው አባትም ጥሪውን ተቀብለው ወደ ቤተ መንግሥት ሄዱ። ንግሥቲቱን መክረው አስተምረው ተገቢውን ንስህ ሰጧቸው። ንግሥቲቱም በእደ ማርያም ይባል የነበረውን ልጃቸውንም እንዲመክሩላቸው እንዲያስተምሩላቸው መንፈሳዊውን አባት ጠየቋቸው። በእደ ማርያምም በእናቱ ምክር ተስማምቶ ከመንፈሳዊው አባት ቡራኬ ለመቀበል ፈቀደ። መንፈሳዊው አባትም መጻሕፍትን እየጠቀሱ በእደ ማርያምን መክረው አጽናናተው ባረኩት።

ከዚያ በኋላ መንፈሳዊውን አባት ወደ ንጉሡ አቀረቧቸውና ከንጉሥ ዘርአ ያዕቆ ብ ጋራ ተገናኙ። ንጉሡም የመንፈሳዊውን አባት ብቃትና ችሎታ ለማወቅ ፈልገው፤ ጥያቄዎችን አቅርበውላቸው በሰጧቸው መልስ ብቃታቸውን ከተረዱ በኋላ፤ ከቤተ መንግሥቱ በር አጠገብ በነበረችው በእመቤታችን ስም በተሰየመችው ቤተ ጸሎት (ኒቆታ) ውስጥ እንዲቀመጡ ፈቀዱላቸው። መንፈሳዊው አባትም በቤተ መንግሥቱ ጸሎት ቤት ለሶስት ወራት ቆዩ።

በቤተ መንግሥቱ ፊት ለፊት በነበረው ሜዳ ላይ፤ የመስቀል በዓል በየዓመቱ ሲከበር በሚደረገው ስርአት የንጉሡ ጭፍሮች በፈረስ ግልቢያ በመወዳደር እስኪ ኀዳዱና እስኪ ገዳደሉ ድረስ እርስ በርሳቸው በዱላ ባጥንት በዘንግ ሲደባደቡ ሲቀጣቀሱ መንፈሳዊው አባት አዩ ። መንፈሳዊው አባትም፤ ንጉሡ ይህን አረማዊ ባህል ከማረም ይልቅ እንዲካሄድ በመፍቀዳቸው በጣም አዘኑ። መንፈሳዊው አባትም “ይህን ያረመኔ ተግባር እያየሁ በቤተ መንግስት ውስጥ በምጽት በመቀመጥ ጊዜየን በከንቱ ማባከን ነው። ንጉሡን መክሬ አስተምሬ ይህንን አረማዊ ልማድ እንዲያቆሙ መድረግ አለብኝ” ብለው ወሰኑ።

በመጀመሪያ በማስቆሙ እንቅስቃሴ ላይ ካህናቱ እንዲተባበሯቸው ጠየቁ። ካህናቱ ግን ከፈለጉ እራሳቸውን ያድርጉት እንጂ እኛ ንጉሡን እንፈራለን ብለው ሊተባበሯቸው አልፈለጉም። መንፈሳዊው አባትም፤ ካህናቱ “ባይተባበሩኝም፤ ንጉሡ ምክሬንና ተግባሩን ባይቀበሉም፤ ሊገድሉኝ ቢፈልጉም ይግደሉኝ እንጂ፤ ይህን አረማዊ ተግባር እያየሁ ዝም ብየ ዘመነኔን በከንቱ አላሳልፈውም” ብለው ወሰኑ። ወደ ንጉሡ ከመቅረባቸው በፊት ለሶስት ቀናት ከአምላካቸው ኃይልና ድፍረት እንዲያገኙ ጸሙ ጸለዩ ።

ከሶስት ቀናት ጸምና ጸሎት በኋላ ለግርማዊነትም የማቀርበው ትልቅ ጉዳይ አለኝና ይፍቀዱልኝ ብለው መስከረም 21 ቀን ወደ ንጉሡ ላኩ። ንጉሡም ታማኝ አገልጋዮቻቸው ከነበሩት ከደብተሮች አለቆች አንዱ ገብረ ኢየሱስ በሚባለው በኩል “ለዛሬ አይመቻኝም” ብለው መለሱላቸው። መንፈሳዊው አባትም ለንጉሡ ማቅረብ ያስቡትን ለደብተራ ገብረ ኢየሱስ አካፈሉት። ማቅረብ ያስቡትም፤ “በቤተ መንግስት አደባባይ ላይ ሰዎች እርስ በርሳቸው እየተደባደቡ እስከ መጋደል መድረሳቸው ለሰው ልጅ ክብር ተስማሚ አይደለም” የሚል ሲሆን፤ በቤተ መንግሥት በቆዩበት ወቅት የታዘቧቸውን ሌሎችንም ስህተቶች “መታረም ይገባቸዋል” ብለው ለደፍተራ ገብረ ኢየሱስ አካፈሉት። ደብተራ ገብረ ኢየሱስ መንፈሳዊው አባት ለንጉሡ እንዲያደርሱላቸው የነገሩትን መልእክት ለንጉሡ ሊያደርስ ይቅርና፤ ራሳቸው ይህን ድፍረት የተሞላ አቀራረብ ለንጉሡ ለማቅረብ በማሰባቸው እጅግ ተገረመ።

ደፍተራ ገብረ ኢየሱስ “ነቢዩ አምላክ ሆይ ” ንጉሡ ሠራዊቱ የሚያደርገውን አረማዊ ባህል እንዲያስቆሙ ሊያስደርጉ ይቅርና፤ እርሰዎንስ ከጭፍራው ተቀላቅለው ይደባደቡ ብለው ግርማዊነታቸው ቢያዝዝዎ ምን ሊሉ ነው? ብሎ መለሰላቸው። ከዚያ በኋላ ደፍተራው “ይዘልፍዎታል፤ ይንቅዎታል” እያለ መንፈሳዊውን አባት ከንጉሡ ጋራ የሚያራርቅና የሚያጋጭ፤ የሚያስቆጣ ነገር እየጨመረ ለጉሡ ነገራቸው ። ጉሡም ደፍተራው በነገራቸው የተጋነነ ነገር በመንፈሳዊ አባት ላይ ቁጣቸው ነደደ። “አፍቅሬና አክብሬ በቤተ መንግሥቴ ባስቀምጣቸው እንዴት ይህን ያህል ሊንቁኝና ሊደፍሩኝ በቁ? በፍጥነት አምጧቸው” ብለው ንጉሡ ወታደሮችን አዘዙ። ወታደሮችም መንፈሳዊውን አባት እያዳፉ ወደ ንጉሡ አቀረቧቸው። ንጉሡም “ግርማዊነታችንን እየዘለፉ ለደፍተራው የነገሩት እውነት ነው? ከህግ ውጭ ማንን ስንገርፍና ስንገድል አይ? እንዴት ስማችንን ያጠፋሉ?” ብለው በመንፈሳዊው አባት ላይ የቁጣ ቃል አወረዱባቸው። መንፈሳዊ አባትም የንጉሡን ቁጣና ግልምጫ አልተቀበሉም። ይልቁንም “ንጉሥ ሆይ!” በቁጣ የተናገሩትን ልሰማዎና ልቀበለዎ ይቅርና፤ የቁጣዎ ቃል ካንደበተዎ በሚጎርፍበት ቅጽበት፤ ከርሰዎ ቁጣ የበለጠ ኃይል ያለው “ወዳጄ ጽና” የሚል ድምጽ ከአምላኬ ዘንድ ሰማሁ” ብለው በቁጣና በድፍረት ለንጉሡ መለሱላቸው። ቀጠሉና ” ባካባቢዎ የሚፈጸሙት የፍርድ መዛባት፤ ዝሙትና ግርፊያ መቆም ይኖርባቸዋል” ብለው በድፍረት ተናገሩ።

ንጉሥ ዘርዓ ያዕቆብም መንፈሳዊው አባት በድፍረት በመናገራቸው አፋቸውንና አፍንጫውን እንዲደበደቡ አዘዙ። ካፍንጫቸውና ካፋቸው ደም ጎረፈ። ይህ የሚደርስባቸው ሥቃይ ሳይገታቸው መንፈሳዊው አባት ለንጉሡ ሊነገር የሚገባውን ተግባሩ መናገራቸውን ቀጠሉ። በደረታቸው የነበረችውን የእመቤታችንን ስእለ አድህኖ እንደ ውሀ ከሚፈሰው ደማቸው በንጉሡ ፊት ሶስት ጊዜ ቀቡ። ንጉሡም በደማቸው ስእለ አድህኖውን ሲቀቡ ባዩ ጊዜ ቁጣቸው እጅግ ነደደ። ድብደባው እንዲቀጥል ትእዛዛ ሰጡ። ወደ ጽኑ እስር ቤትም እንዲወሰዱ ወታደሮችን አዘዙ። ከጥቂት ዓመታት በኋላ ንጉሥ ዘርዓ ያዕቆብ መንፈሳዊውን አባት ከእስር ቤት አስመጧቸው። መንፈሳዊው አባትም ከቀድሞው እጅግ በጠነከረ መንፈስ ንጉሥ ዘርዓ ያዕቆብን ገሰጷቸው። ንጉሥ ዘርዓ ያዕቆብም በመንፈሳዊው አባት ላይ ቁጣቸው

የበለጠ ነደደ። አስደበደቧቸው፤ ወደ ጽኑ እስራትም እንዲመለሱ አዘዙ። የመንፈሳዊ አባት መንፈሳዊ ኃይላቸው እየጋለ ቢሄድም፤ ከበትሩና ከእንግልቱ ጽናት የተነሳ ሰውነታቸው ደከመ ።

3ኛ:-ሐተታ

አንባብያን ሆይ ! ይህች ጥንታዊት ክርታስ የያዘችው የንጉሥ ዘርዓ ያዕቆብን አረማዊ ስርአት ሲሆን፤ የአባ ወልደ ሐዋርያትን መንፈሳዊ ጽናት፤ የደፍተራ ገብረ ኢየሱስን መስርይነት፤ የካህናቱን ምንደኛነት እና ሠራዊቱን እርስ በርሱ ያጋድል የነበረውን የንጉሥ ዘርአ ያዕቆብን ጨካኝነት አጉልታ ታሳያለች።

“አዕይነተ እግዚአብሔር” ነን የሚሉ፤ “ሊቃውንተ ቤተ ክርስቲያን” እየተባሉ የሚሰብኩ የሚቀድሱ የሚዘምሩ በዚያ ዘመን የነበሩ ካህናት የሚደረገውን ሁሉ ኃጢአት አስቀድመው በማየት፤ ተባብረው መገሰጽና ማስቆም ነበረባቸው። በእግዚአብሔር አዕይነታቸው ከሁሉ አስቀድመው የሚደረገውን ግፍ ማየታቸው ይቅርና፤ ያዩት አባት ለማስቆም ተባበሩኝ ቢሏቸው ፈርተው አንተባበርም አሉ። ግን ዝማሬውን ቅዳሴውን ስብከቱን በየደብራቸው ያካሄዳሉ ። እርስ በርሱ የሚያጋድለው የንጉሡ አረመናዊው ተግባርም ጎን ለጎን ይካሄዳል። ከህዝቡ የተሻሉ አዋቂዎች ቅዱሳኖች መስለው እንደ ደፍተራ ገብረ ኢየሱስ የመሰሉ ሰራዊቱንና ህዝቡን የሚያደነዝዝ፤ ፉከራ መሳይ ስብከታቸውን አላቋረጡም። አረማዊ የሆነውን ባህል እንዲያቆሙ ንጉሡን ከመገሰጽ ይልቅ፤ ህዝቡን ሠራዊቱን ንስህ ግቡ እያሉ ማደንቆራቸው ሲቀጥሉ ህሊናቸው አልወቀሳቸውም። መንፈሳዊው አባትም “ካህናቱ ባይተባበሩኝም በነ ደፍተራ ገብረ ኢየሱስ ነገር አቀባባይነት የመጣውን መከራ እቀበላለሁ እንጂ ይህን ያረመኔ ተግባር እያየሁና እየሰማሁ በቤተ መንግስት በምሾት በመቀመጥ ጊዜየን በከንቱ አላባከንም። ንጉሱን መከፊ አስተምሬ ማስቆም አለብኝ” ብለው ወሰኑ። በመጀመሪያ በማስቆሙ እንቅስቃሴ ላይ ካህናቱ እንዲተባበሯቸው ሞከሩ። ወደ ንጉሡ ከመቅረባቸው በፊት ለሶስት ቀናት ከአምላካቸው ኃይልና ድፍረት እንዲያገኙ ጸሙ ጸለዩ ።

ይህ ሁሉ ለደብተራ ገብረ ኢየሱስ ስርግና ምላሽ ነበር። ደፍተራ ገብረ ኢየሱስ ከመንፈሳዊ አባት የሰማውን ፤ እየገለበጠ ለንጉሡ በማቅረብ ለንጉሡ ተወዳጅነቱን ታማኝነቱን ማረጋገጫ አድርጎ ተጠቀመበት። መንፈሳዊውን አባት ለራሱ የባለሟልነት ማዳበሪያ በማድረግ ለመከራና ሥቃይ ዳረጋቸው። ደፍተራ ገብረ ኢየሱስም፤ ንጉሥ ዘርዓ ያዕቆብም፤ ካህናቱም እርስ በርሱ ይጋደል የነበረው ህዝብም በዚህች ዓለም ላይ የሉም። መከራና ሥቃይ የደረሰባቸው አባ ወልደ ሐዋርያትም በዚህች ዓለም የሉም። ለሁሉም ለተሰቃዩ ት ለአባ ወልደ ሐዋርያትም፤ አባ ወልደ ሐዋርያትን ላሰቃዩ ት ለነ ዘርዓ ያዕቆብም የነበረቻቸው የቆይታ ጊዜያቸው ትንሽ ነበረች።

ሁሉም በምታልፈዋ በጥቂት ዘመን ቆይታቸው ሊሚያገኙት ቅንጦትና ድሎታቸው ሲሉ በሰማይና በምድር ለዘላለም ሲያስወቅስና ሲያስከስስ የሚኖር ሥራ ሰርተው አለፉ። አባ ወልደ ሐዋርያት “በተፈጥሮ ሞት የሚመጣውን የአካል መፍረስ ተቀምጦ መጠበቅ ዘመንን በከንቱ ማባከን አሉ” በማይቀረው ተፈጥሯው ሞት ሞተው አካላቸው በመቃብር ከመፍረሱ በፊት፤ በንጉሡ ትእዛዝ በወታደሮች እጅ አካላቸው መፍረሱን መረጡ። የንጉሥ ዘርዓ ያዕቆብ ሠራዊቶች በተፈጥሮ ሞት መፍረሱ የማይቀረውን የአባ ሐዋርያትን ሥጋ በብትር ቀጥቅጠው በማፍረስ፤ ወደ መቃብር ትልነት ራሳቸውን ለወጡ።

አሁን ሁሉም በዚህ ዓለም አጭር ቆይታቸው የሰሩትን ተግባር ተሸክመው በሰማያዊ አምላክ ፊት በዘላለማዊ ፍርድ ላይ ናቸው። በምድርም በየዘመኑ በሚነሳው ትውልድ እየተወቀሱና እየተከሰሱ ናቸው። አባ ወልደ ሐዋርያት ግን ባጭር ዘመን ቆይታቸው፤ ላጭር ጊዜ በደረሰችባቸው መከራና ስቃይ፤ በዘላለማዊ አምላክ ፊት ዘላለማዊውን ጸጋና ክብር ተቀዳጁበት። በምድርም በየዘመኑ በሚነሳው ትውልድ በምሳሌነታቸው እየተወደሱ እየተሞገሱ ይኖራሉ። አሁንም ለኛ ሕያው መምህራችን ናቸው።

4ኛ:-ነጻብራቅ

ዘርዓ ያዕቆብ በማይገሰሥ ንጉሣዊ ስልጣናቸው እየታዘዙ፤ አረማዊ ስርአታቸውን በመጠቀም፤ በህዝብ ላይ የፈፈጸሙት በደል፤ ዛሬ ራሳቸውን ወደ ንጉሥነት የለወጡ ወያኔዎች በኢትዮጵያውያን ላይ የሚፈጽሙትን እጅግ የከፋ በደል ያንጸባርቃል። ንጉሥ ዘርዓ ያዕቆብ ሠራዊታቸውን እርስ በርሱ ያቀጣቅጡ፤ ያደባደቡና ያጋድሉ እንደነበረ። ራሳቸውን ወደ ሞናርኪነት የለወጡ ወያኔዎችም ከህዝቡ አብራክ የፈለቀውን ኢትዮጵያዊ እየመለመሉ እርስ በርሱ በሚያጋድል በቅኝ ግዛት መርኃቸው አሰልጥነው እርስ በርሱ እያጋደሉት ነው። ወያኔዎች ከሰራዊቱ አልፈው፤ ከንጉሥ ዘርዓ ያዕቆብም በከፋና እጅግ በሰፊ አረማዊ ዘዴያቸው መላ ኢትዮጵያውያን በጎሳና በቋንቋ ከፋፍለው እርስ በርሱ እያደባደቡትና እያጋደሉ ናቸው። በቤተ ክርስቲያናችን ሳይቀር ተሀድሶና ማህበረ ቅዱሳን የሚባሉ ድርጅቶች ፈጥረው፤ በቀሩት አገት አብያተ ክርስቲያናት ወጣቶች ላይ በማይታይ ድሮ ባልነበረ ስርአት በነገረ መለኮት እያስመሰሉ ወጣቶችን በመከፋፈል እርስ በርሳቸው እያደባደቧቸው ነው።

ከፕሮፌሰር አስራት ጀምሮ በቅርቡ ቀጥቅጠው የገደሉትን ወጣት ሳሙኤል አወቀን የመሳሰሉ እንደ አባ ወልደ ሐዋርያት መንፈስ ጠንካሮች፤ እርስ በርስ አጋዳይ የሆነውን የወያኔን አረማዊ ልምድ ለማስቆም ተባበሩን ብለው ላካባቢያቸው ካህናት ድምጻቸውን አሰሙ። ካህናቱም ወያኔን እንፈራለን እናንተው ተወጡት ብለው ፊታቸውን ወደ ወያኔ አዞሩ። “ይህን ያረመኔ ተግባር እያየሁ በቤተ መንግስት በምሾት በመቀመጥ ጊዜየን በከንቱ ከማባከን፤ የሚገጥመኝን መከራ መቀበሉን እመርጣለሁ” ብሎ፤ እንደ ሳሙኤል የሚወስን አንድ የሲኖዶስ አባል ወይም አባ የሚባል መነኩሴ ጠፋ። ወያኔ ከሚፈጽመው ተግባር እንዲገታ በማስቆም ከመተባበር ይልቅ በተቃራኒው ደፍተራ ገብረ ኢየሱስን ከመሳሰሉት ጋራ በመተባበር የወያኔን አረማዊ ተግባር የሚደግፉ ቆሞሶች ቁጥራቸው በዛ።

ወደ ንጉሥ ዘርዓ ያዕቆብ ከመቅረባቸው በፊት ከአምላካቸው ኃይልና ድፍረት እንዲያገኙ ለሶስት ቀናት እንደ ጸሙት እንደ አባ ወልደ ሐዋርያት ወደ አምላክ ከመቅረብ ይልቅ፤ በወያኔ ዘመን ያሉ ሰባቂወች ጳጳሳት ቀሳውስትና መነኩሴዎች ብርታትና ድፍረት ከወያኔ የሚፈልጉ ሆኑ። ወያኔን ከፋፍለህ አታግድል ማለት ፖለቲካ መግባት ነው ብለው ዘበቱ። እንደነሱ አባባል የወኔ መመሪያና ተግባር የፖለቲካ ነክኪ የሌለው፤ መገሰጽ የሌለበት፤ ነገረ መለኮት የሚቀበለው ለሰው ልጅ ተስማሚ ነው ማለታቸው ነው።

ደፍተራ ገብረ ዮሐንስ ከአባ ወልደ ሐዋርያት የሰማውን መልካም ምክር እየጠመዘዘ ለራሱ ባለሟልነት ማረጋገጫ እያደረገ ለንጉሡ እንዳቀረበው፤ የዘመናችን ሰባቂዎችም ወያኔን ሊመክሩና ሊገስጹ ይቅርና፤ ለወያኔዎችንም ያልተባለውን ሁሉ ወሬ በማቀበል ወያኔዎችን የከፉ አውሬዎች እየደረጓቸው ነው። በህዝቡ መካከል የሚከሰተውን ሁሉ ወደ ራሳቸው ጥቅምና ዝና እየቀየሩ ህዝቡን ይበዘብዛሉ፤ ከወያኔ ጋራ ያላቸውን ባለሟልነትና ታማኝነት ከፍ ያደርጋሉ።

ለወያኔዎች ጨማምረው ወሬ እያቀበሉ እንደ አባ ወልደ ሐዋርያት ያሉትን ያስደበድባሉ፤ ያሳስራሉ፤ ያስገድላሉ። በዘርዓ ያዕቆብ ዘመን የነበሩት ካህናት፤ ክርስቶስን በመከተል ሐዋርያት የሰሩትን፤ እነ ቅዱስ ዮሐንስ አፈወርቅ፤ እነ ቅዱስ ቄሎስ ያደረጉትን ለመስራት ከአባ ወልደ ሐዋርያ ጋራ መተባበር ከዘርዓ ያዕቆብ ጋራ ያጋጨናል እያሉ ከአባ ወልደ ሐዋርያት እንደ ሸሹ። አባ ወልደ ሐዋርያትን ብቻቸውን እንዳቆሟቸውም፤ የዘመናችን ቆሞሳት ካህናት ሰባቂዎችም ጠንክረው ለመቆም የሚሞክሩትን አንዳንድ አባቶች ብቻቸውን አቆሟቸው። ህዝቡ የጠንካሮች ካህናትን አቋም አይቶ በምሳሌ በመከተል በነሱ ላይ እንዳይነሳባቸው መናፍቅ ናቸው፤ ማርያምን ከደዋል ብለው አሰሩባቸው። ፖለቲካ ውስጥ መግባት ነው እያሉ፡- አትግደሉ፤ ገዳም አትድፈሩ፤ አትሰሩ፤ አታሳዱ ከሚባልበት አውደ ምህረት ሁሉ ሸሹ። ወደ ማያስከስሰው ዳቦ ድግስ ወደ ሚያበላውና ሳንቲም ለማስለቀም ወደ ሚመቼው ወደ ሽብሸባው ዝማሬውና ቅዳሴውና ስብቀቱ ፊታቸውን አዘሩ።

እኩይ ፍልስጣ እንደሚባለው ሰይጣን በነገረ መለኮት እየተቃኙ ለህዝብ ከሚቀርበው ትምህርት፤ ቃላት እየመዘዙ ወደራሳቸው ስሜት ጠምዝዘው ለህዝብ በማቅረብ እጅግ የፈጠኑ ሆኑ። በዚህች ነጸብራቅ “ወደ ሽብሸባ ዝማሬና ቅዳሴ ፊታቸውን አዘሩ” ብየ የተናገርኩትን ወደራሳቸው ፍልስጣዊ ሀሳብ ጠምዝዘው፤ ይኸዋ ያባቶቻችን ስርአት ነቀፈላችሁ ብለው ለየዋሁ ህዝብ ማቅረባቸውን ስለማይተው፤ እኔ ይህን ያልኩበት ቅዳሴው የሚናገረውን በዜማ ሸፍነው መልእክቱን ማፈናቸውን ለመናገር መኑን ለመግለጽ እንጅ፤ የቅድስት ቤተ ክርስቲያናችንን ሥርአት ለመንቀፍ እንዳልሆነ፤ የደፍተራ ገብረ ኢየሱስ ተማሪዎች ሀሳቤን ከመጠምዘዛቸው በፊት በዚሁ አጋጣሚ እንዲገቱ አሳስባቸዋለሁ።

በክርስትና ታሪክ እንደ ሐዋርያት በዘመናቸው የነበሩትን አረማውያን፤ ሊቃውንት አበውም በዘመናቸው የነበሩትን ሰባዊ ክብርን የሚያዋርዱ ፤ እንደ አባ ወልደ ሀዋርያት ዘርዓ ያዕቆብን፤ አቡነ ጴጥሮስም ጣሊንን ሲገስጹ እንጅ፤ አሸበሸባችሁ ዘመራችሁ ቀደሳችሁ ድህውን ህዝብ ንስህ ግቡ አላችሁ በመባል የታሰረ የተገደለ የለም። እንዲያውም ዜጎች በፈጣሪያቸው እየተማረሩ እድላችን ነው እያሉ እንደ ወያኔ ያለውን እንዳይቋቋሙ ስለሚያፈዝላቸው ወያኔን የመሰሉ መሪዎች ይህን መሳይ የካህናት አቋም ይፈልጉታል። ይደግፉታል ። እነ ማርክስን የፈጠራቸውም ገለልተኛ በመምሰል ከወያኔ አይነቶች ጋራ ሰምና ወርቅ ሆኖ የሚቀርበው የሰባኪዎች (ስብከት) ስብቀት ነው። ስብከትና ስብቀት እርስ በርሳቸው እየተቃረኑ ሀሳብ የሚወራረሱ ቃላት ናቸው። ስብከት ማለት ህዝቡ በጎ ነገር እንዲያስብና እንዲያመነጭ በነገረ መለኮት አቅጣጫ ማሳየት ነው። ስብቀት ግን ህዝቡ እውነቱን እንዳይይ ይልቁንም እርስ በርሱ እንዲከፋፈል። እርስ በርስ መጠራጠርን መፍዘዝን መደንዘዝን እየተናገረ የህዝቡን መንፈስ እንደ ደፍተራ ገብረ ኢየሱስ በነገረ ሰይጣን መስበቅ ነው። ስብከት የህዝብን አዕምሮ እየናጠ እምነትን ተስፋን ጽናትን መዋደድን መግባባትን መደጋገፍን መተባበርን እንዲያመነጭ ማድረግ ነው። ስብቀት ግን ደፍተራ ገብረ ኢየሱስ በዘርዓ ያዕቆ ብና በአባ ወልደ ሐዋርያት ላይ እንዳደረገው፤ ህዝቡን እንደወተት እየገፋ እርስ በርስ መጠራጠርን መራራቅን መጣላትን እንዲያመነጭ ማድረግ ነው። ሁሉም በምታልፈዋ ለጥቂት ዘመን ቆይታቸውና ድሎታቸው ሲሉ በሰማይና በምድር ለዘላለም ሲያስወቅስና ሲያስከስስ የሚኖር ሥራ ሰርተው እንዳለፉ፤ እኛም በትንሿ የቆይታ ዘመናችን በሰማይና በምድር የሚያስወቅስ የሚያስከስስ ህዝብ የሚጎዳ ሥራ እንዳንፈጽምባት እንጠንቀቅ።

በተፈጥሮ ሞት የሚመጣውን መፍረስ ተቀምጦ መጠበቅ ዘመንን በከንቱ ማባከን ነው እንዳሉት እንደ አባ ወልደ ሐዋርያት። በህዝቡ ላይ የሚደርሰውን ግፍና መከራ ፖለቲካ ነውና፤ አላይም አልሰማም ምንአገባኝ

በማለት የየደብዳቤቸውን ዘበኞች በመሆን ዘመናችንን በከንቱ እንዳናሳልፈው እንጠንቀቅ። ተወዳጅነትን ታማኝነትን ለማትረፍ ከወያኔዎች ጋራ የቆሙትን ካህናት ከመምሰል ይልቅ፤ በወታደሮች እጅ አካላቸው መፍረሱን የመረጡትን አባ ወልደ ሐዋርያትን እንምሰል። ሁሉም በዚህ ዓለም አጭር ቆይታቸው የሰሩትን ተግባር ተሸክመው በሰማያዊ አምላክ ፊት በዘላለማው ፍርድ ላይ መሆናቸውን አንርሳ። በምድርም በየዘመኑ በሚነሳው ትውልድ እየተወቀሱና እየተከሰሱ መኖራቸውንም አንዘንጋ። አባ ወልደ ሐዋርያት ግን ባጭር ዘመን ቆይታቸው፤ ላጭር ጊዜ በደረሰችባቸው መከራና ስቃይ፤ በዘላለማዊ አምላክ ፊት ዘላለማዊውን ጸጋና ክብር መቀዳጀታቸው አይጠረጠርም። በምድርም በየዘመኑ በሚነሳው ትውልድ በምሳሌነታቸው እየተወደሱ እየተሞገሱ ይኖራሉ። አሁንም ለኛ ሕያው መምህራችን ናቸው። “የተጻፈ ለተግላጽና ለትምህርት ተጻፈ” እንዳለው ቅዱስ ጳውሎስ ይህች ጥንታዊ ት ክርታስ በዚህ ዘመን ላለን ኢትዮጵያውያን ተግላጽና ትምህርት መሆኗን እንረዳ ዘንድ እግዚአብሔር ዓይነ ልቡናችንን ይክፈትልን።